

Media: ΕΣΤΙΑ

Page: 1,27

Published at: 11-12-2022

Author: Surface: 877.34 cm² Circulation: 1080

Subjects:

Χ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Μυθιστορήματα για τις
Γιορτές Σελ. 27

BIBΛIO

Μυθιστορήματα για τις Γιορτές

Κριτική - παρουσιάσεις: Χαρίκλεια Γ. Δημακοπούλου

Πλησιάζουν οι ημέρες των Χριστουγέννων και το πνεύμα των ημερών διακρίνεται ελάχιστα στην κοινωνία μας και στην διάθεσή μας. Οι περισσότεροι σκέπτονται εκδρομές και ταξίδια, παρά το πρόβλημα των καυσίμων και της ενεργείας, αλλά και την οικονομική στενότητα. Εκείνοι που δεν πρόκειται να μετακινηθούν σκέπτονται προβληματισμένοι τι θά κάμουν. Και κανείς δεν αισθάνεται ευχάριστα πραγματικά, με εκείνη την εσωτερική χαρά που κάποτε προσδιόριζε τις γιορτές των Χριστουγέννων.

■ **Άρης Στυλιανού, Γνώση και πάθος στην νεότερη φιλοσοφία** (έκδ. Πόλις, σελ. 248, ευρώ 17,70). Ο συγγραφέας είναι Αναπλ. Καθηγητής Πολιτικής Φιλοσοφίας στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ. Έχει σπουδάσει στο έν λόγω πανεπιστήμιο και συνεπλήρωσε τις σπουδές του στην Γαλλία στα Πανεπιστήμια Παρισίων I και IV (Σορβόνη) με ειδίκευση στην πολιτική φιλοσοφία του Διαφωτισμού αλλά και μελέτες για τους νεότερους κυρίως Γάλλους φιλοσόφους, όπως ο Ρικέρ, ο Αλτουσέρ και ο Ντεριντά. Στα τέσσερα κεφάλαια του βιβλίου που επηράζονται αντίστοιχως «Γνώση», «Εμπειρία», «Υποκείμενο», «Πράξη» και με την εισαγωγή και τα επιλεγόμενα, ο συγγραφέας προσπαθεί να εξηγήσει την εποχή μας και το τεράστιο έρωτημα γιατί μετά από τόση δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες και γνώση η κοινωνία δέχεται και επηρεάζεται έντονα από ανθρωπολογικά ρεύματα όπως οι θεωρίες συννομισίας. Καταφεύγοντας στην λογική του Πασκάλ και των άλλων μεγάλων που ακου-

λούθησαν τα βήματά του, ο συγγραφέας καταλήγει με τα εξής χαρακτηριστικά: «Έχουμε μία ανάγκη για γνώση, ή οποία εκφράζεται ως έντονο πάθος για γνώση, χωρίς όμως αυτό να συνδυάζεται συνήθως με μία επαρκή γνώση του πάθους, με αποτέλεσμα να ζούμε σε μία γενικώς παθολογική κατάσταση. Μπορούμε εντούτοις να βελτιωνόμαστε με τη βοήθεια του λογικού μας, ώστε να κατανοούμε καλύτερα τον εαυτό μας, τα πάθη μας, τα πράγματα και τον κόσμο» (σελ. 209). Το βιβλίο είναι αισιόδοξο ότι η κοινωνία περνά μεταβατική περίοδο που θά μπορούσε να ξεπεράσει και να λησμονήσει και πάλιν τους βαθύτερους φόβους της, που άφηνιζον την προσφυγή σε θεωρίες μυστικών συννομισίων εις βάρος των «καλών» ατόμων, τα οποία ξεβλετώνται από τις μεταβολές...

■ **Cormac McCarthy, Ο επιβάτης** (μτφρ. Γιώργος Κυριαζής, έκδ. Gutenberg/Aldina, σελ. 593, ευρώ 24). Αν αναζητείτε κάποιο «ευκόλο βιβλίο», το παρόν δεν είναι κατάλληλο για εσάς. Είναι γραμμένο από τον κορυφαίο Αμερικανό πεζογράφο Κόρμακ Μακκάρθου, ηλικίας ήδη 89 ετών, και αποτελεί το πρώτο μέρος διττούχου, το δεύτερο μέρος του οποίου δημοσιεύεται αυτές τις ημέρες στις ΗΠΑ. Ο συγγραφέας έκερδισε την αναγνώριση στην πατρίδα του μόλις με το πέμπτο βιβλίο του «Ματωμένος Μεσημβρινός» (1985, έλλ. 2011). Τώρα επανήλθε στην επικαιρότητα μετά από μακρά σιγή που διαρκούσε από το 2006, όταν είχε εκδώσει τον «Δρόμο» (έλλ. μτφρ. 2009). Και επανήλθε με διπλή παρουσίαση έργου, καθώς «Ο επιβάτης» ακολου-

θείται από το μόλις κυκλοφόρησαν στις ΗΠΑ «Stella maris». Είναι μία σκοτεινή ιστορία που έχει ως ήρωα τον Μπόμπι Γουέστερν, έναν ιδιοφυή φυσικό που εγκατέλειψε την σταδιοδρομία του, παρ' ότι αυτή φαινόταν λαμπρή, για να γίνει δύτες διασώσεως. Τόν στοιχειώνει η εικόνα του πατέρα του, που υπήρξε μέλος της ομάδος που ανέπτυξε την ατομική βόμβα, και αγωνιάζει στην σκέψη της αδελφής του Αλίσια. Στο νέο του έργο μιλά για την ανάλυση του πατέρα του, που άρχιζον να συμβαίνουν παράδοξα φαινόμενα, από την στιγμή που αναλαμβάνει την ανύψωση των πτωμάτων 10 νεκρών από την πτώση αεροσκάφους στην θάλασσα και άνευρισκε μόνον 9 σωρούς. Από εκεί και πέρα βρίσκεται υπό δίωξη από τις Αρχές χωρίς να γνωρίζει το γιατί. Το βιβλίο είναι μία δυστοπική εικόνα της σύγχρονης Αμερικής και γενικότερα του κόσμου μας, και ταυτοχρόνως εξυμνεί την διαφυγή στην φύση και την ψυχική διάσωση στα απλά πράγματα της επιβιώσεως με δυσκολες συνθήκες.

■ **Ζουλί Λιβανελί, Ο ναρὰς κι ο γιός του** (μτφρ. Φραγκό Καραολιάν, έκδ. Πατάκη, σελ. 256, ευρώ 13,30). Ο Λιβανελί ίσως είναι ο δημοφιλέστερος σύγχρονος Τούρκος μουσικοσυνθέτης, αλλά έχει και καλή πένα ως μυθιστοριογράφος. Το βιβλίο που παρουσιάζουμε εδώ είναι μία απλή ιστορία ενός ναρὰ και της συζύγου του που ζούν στην Ίωνική ακτή του Αιγαίου και έχουν χάσει το αγόρι τους, ένα παιδάκι 7 ετών, που πνίγηκε στην θάλασσα που τόσο ελάτρευε. Το ζευγάρι, στο ταπεινό παρασόρι τους, προσπαθεί να μάθει να ζήσει με την απώλεια αλλά και να προαρμοσθή στην σημερινή πραγματικότητα, που δεν έχει αφήσει τον τόπο τους αλόβητον. Το βιβλίο έχει μία ποιητικότητα που είναι εύκολο να κατανοηθή, αφού ο συγγραφέας είναι κατ' εξοχήν μουσικός και η θάλασσα εμπνέει πολλούς καλλιτέχνες όλων των κλάδων της τέχνης. Το μυθιστόρημα αναφέρεται και στο

κῆμα των αλλοδαπών προσφύγων προς την Τουρκία, τόσο από την Συρία όσο και από το Αφγανιστάν και το Ιράκ, το Πακιστάν και το Μπανγκλαντές. Προβλήματα προσφυγιάς και ενσωματώσεως, αλλά και ανθρώπινες σχέσεις σε ό,τι πιο βασικό και ανθρώπινο υπάρχει, την σχέση γονέων και παιδιών. Είναι γραμμένο γοητευτικά και θά συγκινήσει το ελληνικό κοινό που βιώνει ανάλογα προβλήματα, ίσως όχι εύκολως κατανοητά σε χώρες που δεν αντιμετωπίζουν το ίδιο ζήτημα.

■ **Bernhard Schlink, 20ή Ιουλίου**. Ένα επίκαιρο έργο (μτφρ. Γιώργος Δεπάστας, έκδ. Κριτική, σελ. 168, ευρώ 11). Ο συγγραφέας μας είναι οικείος πλέον και στην Ελλάδα μετά το περίφημο βιβλίο του «Διαβάζοντας στην Χάννα» (1995) που έγινε και ταινία με πρωταγωνίστρια την Καίτη Ονίνλετ, που απέσπασε και Όσκαρ Α΄ Γυναικείου Ρόλου το 2008. Άς θυμίσουμε όμως ότι ο συγγραφέας είναι νομικός και διετέλεσε μέλος του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Βορείου Ρηνανίας-Βεστωφαλίας και Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Χούμπολτ του Βερολίνου (1992-2006). Παραλλήλως ασχολείται από πολύ ένορως με την συγγραφή μυθιστορημάτων και δοκιμίων. Το βιβλίο που μεταφράστηκε τώρα είναι θεατρικό έργο, το πρώτο που μεταφράζεται στα ελληνικά, από τα πολλά

που έχει γράψει ο συγγραφέας. Ασχολείται με το θέμα της έπετειος της 20ής Ιουλίου, που είναι ταυτοχρόνως η ημέρα που κλείνουν τα σχολεία στην Γερμανία και η έπετειος της άποπειρας δολοφονίας του Χίτλερ το 1944 από ομάδα αντιφρονούντων άξωματικών. Με την ευκαιρία της ημέρας αυτής οι μαθητές μιάς τάξεως ξεκινούν συζήτηση με τον καθηγητή τους για το αν έπρεπε ή άπότερα να είχε γίνει πολύ πριν ανέλθι ο Χίτλερ στην έξουσία. Ο συγγραφέας εξετάζει τις ήθικές παραμέτρους της διαπράξεως εγκλήματος για την διάσωση των πολλών με την λογική του «Salus populi suprema lex esto» σε αντιπαράθεση προς το βιβλικό «Οὐ φονεύσεις». Τα διλήμματα είναι πολλά και πολύπλοκα, αλλά η θεατρική μορφή κάνει το όλο ζήτημα άμεσα προσεχτό στον καθένα.

■ **Καλή Δοξιάδη, Η κληρονομιά** (έκδ. Μεταίχμιο, σελ. 376, ευρώ 17,70 και σε e-book 12,99). Το βιβλίο αποτελεί συνέχεια του προηγούμενου της συγγραφέως που επεγράφετο «Το σπίτι στα βράχια» (2021). Είναι ταυτοχρόνως το δεύτερο μέρος της τριλογίας «Μία ιστορία μόνον».

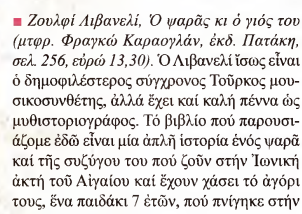
Η πλοκή διαδραματίζεται στην Κέρκυρα με ήρωίδα την Ανθή, κατά το 1976. Τρεις ημέρες γεμάτες συγκινήσεις και άφύπνιση αναμνήσεων, καθώς έχει έλθει γιά να πωλήσει το πατρικό σπίτι. Μαθαίνει πολλά γιά την οικογένειά της αλλά και γιά τον εαυτό της και αντιλαμβάνεται σαφώς ότι πρέπει να μείνει στην γή από την οποία κατάγεται, γιατί εκεί είναι ο τόπος που της άνηκει και στον οποίο άνηκει η ίδια. ▲▼

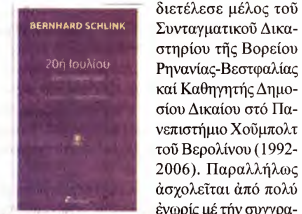
ΑΡΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
Γνώση και πάθος
στη νεότερη φιλοσοφία

Ο επιβάτης

Ο ναρὰς κι ο γιός του

20ή Ιουλίου

Η κληρονομιά